

LÊ KIỀU NHƯ- 1 biểu tượng điển hình về sự suy thoái của văn hóa nghệ thuật? Joyce Anne Nguyễn

Gần đây trong dư luận đang khá xôn xao về 1 cô nương tên Lê Kiều Như, trước khi hoàn toàn vô danh tiểu tốt, sau này mới được biết đến sau khi nương bắt đầu cởi đồ, như chính nương đã tro trên khoe 1 cách đầy hãnh diện trước báo giới. Trước tiên với những màn cởi tụt không cần thiết trong "Chuông reo là bản", hay còn được gọi bên lề là "Chuông reo là còi", đạo diễn Trương Dũng, 1 bộ film hầu như không có nội dung, hội tụ những cô nàng rỗng tuếch thích phơi bày cơ thể. Khi ấy, khách quan mà nói, tôi hoàn toàn không có chút ấn tượng nào về nội dung film cũng như các nữ diễn viên. Sau này Lê Kiều Như bắt đầu nổi lênh bênh với những tấm nude khá bạo và gần đây nhất với những cuốn sách hạ cấp bị xem là làm ô ứ và nhục nhã nền văn học VN khi đưa vào quá nhiều những cảnh "phòng the" trắng trợn, trơ tráo và thô thiển khó tưởng tượng, và vừa rồi, trong buổi họp báo cuốn "Sợ ịch", nương xuất hiện trong bộ quần áo gần như trong suốt, xẻ đùi, kiểu mặc cũng như không, với gương mặt tro trên môi chào như gái điếm và tặng kèm bộ ảnh nude của chính mình để tiếp thị và câu khách, 1 cách hết sức gượng gạo và rẻ tiền để được nổi tiếng. Cuốn sách này đã bị ngưng phát hành, và báo chí trong lẫn ngoài nước đều cùng nhau phê phán cô nương háo danh và vô liêm sỉ, chà đạp lên chính lòng tự trọng của mình chỉ vì chút hào quang hư ảo.

Tôi thực sự không biết Lê Kiều Như đã nghĩ gì, và đang nghĩ gì khi quyết định làm bất kỳ cái gì chỉ để có được danh tiếng, kể cả việc danh tiếng này thực ra là tai tiếng, là nhục nhã cho chính bản thân cũng như gia đình và người yêu là nhạc sĩ Nguyễn Nhất Huy.

Trước kia tôi không hề biết Lê Kiều Như là ai. Khi xem qua "Chuông reo là bản", tôi chỉ có những hình dung rất lờ mờ, có lẽ có 1 cô nương nào đó tên là Lê Kiều Như. Không lâu sau đó ấn tượng duy nhất của tôi về nương chỉ là clip "Đừng yêu em" được lan truyền trên mạng, biệt danh "Lê Kiều Như- búp bê bị hu". Thăng thần mà nói, tôi là người yêu âm nhạc, tôi cũng thích hát, khi vui tôi hát vu vơ, khi buồn tôi cũng vu vơ hát, nhưng tôi ý thức được mình không có khả năng, và không bao giờ muốn làm trò cười cho thiên hạ. Khi xem qua clip "Đừng yêu em" và đọc những comment của mọi người, tôi tự hỏi, nếu tôi là Lê Kiều Như, tôi sẽ cảm thấy như thế nào. Ô vâng, tôi đã nghĩ tôi sẽ lao đầu xuống sông tự tử, hoặc ít nhất cũng tự lặn đi không bao giờ xuất hiện nữa để quên đi cái nhục của mình. Tôi đã tự hỏi, làm sao Lê Kiều Như có thể vô tư đứng trên sân khấu biểu diễn với giọng hát y như hát karaoke như vậy. Nhưng khi ấy ấn tượng của tôi về cô nương này chỉ rất mờ nhạt. Đây là giọng hát dở nhất tôi từng nghe qua, nhưng dĩ nhiên tôi không thể phủ nhận trong làng giải trí vẫn còn nhan nhân những người hoàn toàn không có tài năng, và không có đủ ý thức về bản thân để biết chọn cho mình 1 nghề khác. Nên tôi hoàn toàn không quan tâm.

Nhưng rồi gần đây khi dư luận bắt đầu xôn xao về việc ngưng phát hành cuốn "Sợ ịch", tôi có cảm giác không tốt lắm. 1 cô nương sẵn sàng cởi tụt lượt chỉ để đánh bóng tên tuổi và nổi tiếng cho bằng được, 1 cô nương rỗng tuếch và thiếu tự trọng, sẽ viết được những gì? Và thế đấy, với 1 người như vậy, ta có thể hy vọng được gì? Chỉ cần vài câu trích trong chính "Sợ ịch", mọi người có thể hình dung toàn bộ cuốn sách sẽ như thế nào "Anh đã làm tôi ảm ứt và nóng bỏng, tôi nẩy người lên, đê mê như muốn anh nuốt cả bầu ngực tôi vào miệng... Tôi tê dại cả người, có cái gì đó như đang cương cứng mấp mé giữa đôi chân của tôi, làm tôi càng thôi thúc, hứng tình nhiều hơn... anh cắn nhẹ và lả lướt vào những vùng nhạy cảm... Tôi hoảng hốt bật đèn sáng lên!".

Tôi là người có tư tưởng thoáng. Tôi thích tiểu thuyết của Haruki Murakami, Elfriede Jelinek... Tôi thích ảnh nude nghệ thuật của Robert Mapplethorpe, Elena & Vitaly Vansilieva, Giuseppe Sarcinella, Sascha Huttenhain, Nu Zebre, Virgiliu Narsis... Tôi không phải kiểu người bảo thủ, cổ thủ hay nói quá nhiều đến thuần phong mỹ tục. Bản thân tôi, thăng thần mà nói, không nghĩ đó thực sự là 1 vấn đề trầm trọng khi Lê Kiều Như làm người mẫu ảnh nude. Tôi không nghĩ đó là vấn đề thực sự trầm trọng và đáng phê phán. Cô Lê Kiều Như ạ, cô muốn viết về sex, cũng được thôi, xã hội ngày nay tự do không bó hẹp, cô thích viết về sex, cô cứ viết. Nhưng văn học có những chuẩn mực riêng của nó cô ạ. Không phải bất kỳ cái gì viết ra thành chữ đều là văn học. Cô tuyên bố nếu lần này thành công, năm sau cô sẽ mừng sinh nhật của "Sợ ịch". Và cô sững sờ ngạc nhiên khi cuốn sách của cô bị ngưng phát hành. Cô thấy lạ ư? Vì văn học có những chuẩn mực của nó. Nếu cứ nghĩ như cô, bất kỳ cái gì viết ra thành chữ đều được xem là văn học, tôi cũng sẽ viết cô ạ, tôi sẽ viết chuyện ngày ngày tôi thức dậy đánh răng rửa mặt đi toilet, tôi ăn sáng tôi đi học, tôi thấy buồn ngủ như thế nào, rồi tôi leo lên xe buýt tôi đi về, tôi ăn uống, tôi

học bài, tôi đi ngủ. À không những thứ như thế không gọi là văn học. Cũng như những cảnh "phòng the" rẻ tiền của cô không được gọi là văn học. Tôi giải thích rõ hơn nhé, nếu cũng cùng những nội dung tôi vừa kể với cô, nhưng tôi lồng vào đó nỗi nhớ nhà của tôi, những trải nghiệm của tôi về cuộc sống ở VN và Na Uy nơi tôi đang sống hiện tại, lồng vào đó nỗi cô độc của tôi, những trăn trở buồn bã của tôi, với những mối quan hệ chẳng chịt nhậ nhằng và những suy nghĩ băn khoăn của tôi về cuộc sống, về bản chất con người, về những mối quan hệ giữa người và người, về những giai đoạn khó khăn, những khoảnh khắc tôi chỉ muốn lụi 1 dao giết chết mình, hoặc những giây phút hạnh phúc tận hưởng cuộc sống tốt đẹp chẳng hạn, thế đấy, nếu tôi viết như thế, có thể lộng cọng, có thể với thứ văn không thực sự xuất sắc, nhưng ít nhất tôi cũng đã cố gắng nói lên cái gì đó, 1 cái gì đó nhất định tôi định truyền tải. Và ít nhất tôi cũng đã cố nhồi nhiều thứ vào câu chuyện của tôi. Còn cô, cô Lê Kiều Như ạ, cô có 1 ý tưởng, như chính cô đã nói "Nội dung cuốn sách nói về cô gái trinh tiết lấy một ông chồng đại gia nhưng không có khả năng làm đàn ông. Ông này dày vò cô đủ điều vì không thể làm vợ của mình thành đàn bà. Cô gái khao khát được ngủ với người đàn ông thực sự nên cô ngoại tình. Dĩ nhiên khi diễn tả tâm lý nhân vật tôi phải viết rất cụ thể, như chuyện ông chồng "chơi" đồ giả, cô vợ thấy lạnh lẽo hơn đồ thật... Tôi chỉ có thể gọi tiểu thuyết Sợi xích của mình là thể loại tình cảm và... tâm sinh lý". Rút cuộc cũng chỉ vòng quanh chuyện tình dục.

Tình dục, và cái gì sau đó?

Tôi thực sự băn khoăn. Cô có thực sự nghĩ thế không, cô Lê Kiều Như? Khi cô nói "Trước đây tôi thường mặc áo dài, luôn luôn đoan trang thủy mì. Nhưng thử hỏi có mấy người biết đến Lê Kiều Như, có mấy người nghe tôi hát? Từ ngày tôi cởi đồ, đóng cảnh chết khoả thân trong phim Chuông reo là bán, cuộc đời tôi bước sang trang khác. Gần như nói đến cảnh nóng trong phim là khán giả biết đến tôi"?

Tôi không biết cô nghĩ gì khi tuyên bố điều này, nhưng cô đang giẫm đạp lên chính cái liêm sỉ của mình đấy, cô ạ. Trước kia tôi đã nghĩ cô thiếu tự trọng. Nhưng chính xác ra, phải nói là, không có tự trọng, tự ái.

Cuộc đời bước sang trang khác ư? Đó có phải là điều tốt không?

Được khán giả biết đến ư? Nhưng thế có tốt không?

Ồi tôi không ngờ cô Lê Kiều Như lại có thể cảm thấy tự hào vì những màn khoe cơ thể của chính mình, khi cô hoàn toàn không có tài năng để có thể nổi bật lên và tỏa sáng, và cách duy nhất để vụt lên và được mọi người chú ý chỉ là 1 cách rất hạ cấp và rẻ tiền: lột đồ ra!

oOo

Tuy nhiên, tôi lại có cảm giác thế này. Lúc này đây, khi cuốn sách của nường Lê Kiều Như bị ngưng phát hành, các tờ báo cùng nhau đả kích và phê phán sự đồi trụy thảm hại của nường, 1 biểu tượng đầy ghê tởm về sự suy thoái của văn hóa nghệ thuật VN, mọi người cũng sẽ cùng nhau, đả sỏ, khinh bỉ và chê bai móc mỉa nường.

Nhưng qua 1 thời gian, nường sẽ có được cái nường muốn. Danh tiếng. Và người hâm mộ.

Tôi không biết những người khác nghĩ gì, và tôi không rõ lắm ở nước khác sẽ như thế nào, nhưng ở VN, vì những lý do nhất định nào đó, có những người có những vụ tai tiếng ầm ĩ, nhưng qua thời gian, họ cũng trở thành "sao", như họ muốn. Với fan club của họ. Chẳng hạn như vụ clip sex của Hoàng Thùy Linh. Dĩ nhiên ban đầu cũng vẫn có những người bảo vệ, bảo đó không phải là lỗi của Thùy Linh, rằng nường này trót đại, rằng mọi người cần phải khoan dung tha thứ, nhưng thực tế khi ấy phần nhiều vẫn lên án, bảo Hoàng Thùy Linh nên biết hổ thẹn. Khi clip sex tung đi khắp nơi, và nhất là, đây không phải là quay lén, cũng chẳng phải bị lừa. Bất kỳ ai đã xem qua "clip Vàng Anh" cũng đều biết cả 2 "diễn viên" đều rất chủ động. Nhưng lúc này thì sao? Thời gian trôi qua, vụ việc chìm ngấm, những lời phê bình cũng lắng xuống, và khi Hoàng Thùy Linh xuất hiện trở lại, xinh đẹp hơn, tự tin hơn và cũng trắng trẻo hơn, Hoàng Thùy Linh rõ ràng trở nên nổi tiếng hơn trước. Khi tôi đọc qua comment của các fan trong 1 số diễn đàn trong nước, tôi không thể tin vào mắt mình "Cái gì đang diễn ra ở đây vậy?"

Hoặc hoa hậu Thùy Dung. Thời gian đầu, hầu như tất cả đều coi khinh và phê phán cô nường dối trá làm bằng giả, không đẹp, không có trình độ, học 1 trường rất bình thường ở Đà Nẵng và còn chưa tốt nghiệp phổ thông, nói tóm lại không có bất kỳ 1 phẩm chất nào để xứng đáng với ngôi vị hoa hậu. Bản thân tôi xếp Thùy Dung vào 1 trong những người mặt dày nhất tôi từng thấy qua trong đời. Khi có quá nhiều người chỉ trích vì chưa tốt nghiệp phổ

thông, nường Thùy Dung không lâu sau đó đã thi và cuối cùng cũng tốt nghiệp. Với số điểm 33/60! Và nường làm tôi bật nhào khỏi ghế với tuyên bố "Với Dung việc học tập là quan trọng nhất. Dung xác định ngay từ đầu, các hoạt động nghệ thuật chỉ là bề ngoài, còn muốn có một vị trí vững chắc trong xã hội thì học tập mới là con đường mở ra cánh cửa của mọi thành công trong tương lai." Và 1 người làm giả giấy tờ như thế lại có thể trơ trên nói "Con gái miền Trung nói chuyện không được khéo léo cho lắm so với con gái miền Bắc và miền Nam nhưng họ thật thà, chất phác. Ngày trước Dung không khéo léo cho lắm trong việc giao tiếp nhưng từ khi đăng quang Hoa hậu, Dung thấy mình khéo hơn rất nhiều rồi."

Khi ấy, khi đọc những nhận xét, những phê bình, chỉ trích của nhiều người khác, tôi rất muốn biết liệu nường Thùy Dung trước khi xuất hiện trước báo chí trả lời phỏng vấn, nường có đọc những gì người ta nhận xét về mình không. Và lòng tự trọng nường đánh rơi ở đâu mà lại có thể vẫn đi nhận tiền ở Đà Nẵng sau khi đăng quang hoa hậu. Tôi tin, nếu nường biết nhục và từ chối, ít ra nường có thể vớt vát chút tôn trọng từ công chúng. Nhưng dĩ nhiên nường đã không nghĩ đến điều ấy. Nường vẫn đi.

Và giờ đây, trên thực tế khi mọi chuyện đã qua, Thùy Dung đã nổi tiếng, với đúng nghĩa đen của từ "nổi tiếng". Nói lênh bênh. Và có những người tôn sùng nường, và nói nường đẹp như thiên thần?!

Bạn biết không, tôi cảm giác, rồi cuối cùng nường Lê Kiều Như cũng sẽ có được cái nường muốn. Danh tiếng, và sự tung hô từ những loại người như cái loại đang tung hô Hoàng Thùy Linh và Thùy Dung, và những trường hợp tương tự.

Cái suy thoái của văn hóa nghệ thuật VN hiện nay không chỉ thể hiện trong sự suy đồi và bê tha của người làm nghệ thuật, như những nhạc sĩ ỉ ơ nhét đủ thứ hổ lốn với nhau và thêm chút giai điệu rồi gọi đó là âm nhạc, hoặc những bà nhà văn tỉ mỉ mô tả cảnh ái ân trong trang sách, sự suy thoái còn thể hiện trong chính công chúng, của những người thường thức nghệ thuật để dãi, chấp nhận và tung hô đủ thứ hạ cấp và rề tiền.

Joyce Anne Nguyễn